

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA

Nacrt

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ODGOJU I
OBRAZOVANJU U OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI, S KONAČNIM
PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, lipanj 2010.

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O ODGOJU I OBRAZOVANJU U OSNOVNOJ I SREDNJOJ
ŠKOLI S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, sadržana je u članku 2. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE PROISTEĆI DONOŠENJEM ZAKONA

Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj, 87/08. i 86/09.) propisano je kako se državnim pedagoškim standardima utvrđuju materijalni, kadrovski, zdravstveni, tehnički, informatički i drugi uvjeti za optimalno ostvarivanje nacionalnog kurikuluma i nastavnih planova i programa, radi osiguravanja jednakih uvjeta poučavanja i učenja te cjelovitog razvoja obrazovnog sustava u Republici Hrvatskoj, a ovim se izmjenama predlaže da se državnim pedagoškim standardima, osim svega navedenoga, utvrde i veličine matičnih i područnih škola. Ovu dopunu nužno je dodati stoga što se time otvara mogućnost da se državnim pedagoškim standardima za osnovno i srednjoškolsko obrazovanje propiše minimalan broj razrednih odjela i broj učenika za matičnu školu. Danas imamo matične škole s vrlo malenim brojem učenika u kojima je obrazovanje vrlo skupo i neracionalno. Utvrđivanjem minimalnog broja odjela i učenika za veličinu matične škole ne bi se dovodilo u pitanje obrazovanje u malenim školama nego bi se samo stvorile pretpostavke za promjenu statusa škole.

Osim toga, Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi propisano je kako su škole dužne posebnu pomoć pružiti djeci državljana Republike Hrvatske koji se vraćaju iz inozemstva i započinju, odnosno nastavljaju obrazovanje u Republici Hrvatskoj, a ne znaju ili nedostavno poznaju hrvatski jezik. Ovim se izmjenama mijenja navedena odredba na način da se propisuje kako su posebnu pomoć škole dužne pružati djeci državljana Republike Hrvatske koji se vraćaju iz inozemstva i započinju, odnosno nastavljaju obrazovanje, kao i drugoj djeci koja imaju pravo na školovanje u Republici Hrvatskoj, a ne znaju ili nedostavno poznaju hrvatski jezik. Ovom dopunjenom odredbom Zakona eksplicite obvezujemo škole i njihove osnivače da svoj djeci u Republici Hrvatskoj koja ne znaju ili nedostavno poznaju hrvatski jezik omoguće potrebnu podršku kako bi u određenom roku jezik naučila te mogla kao i ostali učenici, bez teškoća pratiti nastavu i izvršavati zadaće koje se pred njih postavljaju u odgojno-obrazovnom procesu.

Predlaže se izmjena redosljeda izricanja pedagoških mjera u srednjoškolskim ustanovama. Nakon dvije školske godine provedbe razrednici, stručni suradnici i ravnatelji ocijenili su da bi ova pedagoška mjera imala bolji učinak kada bi se izricala nakon mjere opomena pred isključenje. Naime, ranijim izricanjem ove pedagoške mjere ona se počinje primjenjivati kada je učenik učinio lakše prekršaje koji proistječu iz statusa učenika. Takvih učenika u razrednom odjelu nerijetko je malo veći broj, a to onemogućuje sustavnije bavljenje učenikom i individualan pristup pa je stoga konačan rezultat ispod očekivanja. Nadalje, korigira se odredba koja se odnosi na pedagoške mjere, te se propisuje kako pedagošku mjeru opomene izriče razrednik, ukora razredno vijeće, strogo ukora učiteljsko vijeće, opomene

pred isključenje i odgojno-obrazovnog tretmana produženog stručnog postupka učiteljsko, odnosno nastavničko vijeće, preseljenja u drugu školu učiteljsko vijeće, a isključenja iz škole ravnatelj.

Briše se odrednica da ministar tjedne radne obveze učitelja i stručnih suradnika u osnovnoj školi propisuje u skladu s količinom neposrednog odgojno-obrazovnog rada ugovorenog kolektivnim ugovorom. Nije uobičajeno pitanje norme regulirati kolektivnim ugovorima, jer se u tome slučaju otvara mogućnost različitog propisivanja norme rada podzakonskim propisom i kolektivnim ugovorom, te može doći do kolizije pravnih izvora. Predmetni podzakonski propis, ministar donosi nakon konzultacija sa socijalnim partnerima, kao što je slučaj s Pravilnikom o normi rada u srednjoškolskim ustanovama.

Precizira se izričaj članka kojim se određuje tko može obavljati poslove učitelja razredne nastave, učitelja predmetne nastave u osnovnoj školi i nastavnika predmetne nastave u srednjoj školi. Naime, novom formulacijom jasno i nedvojbeno se propisuje da te poslove mogu obavljati osobe koje su završile četverogodišnji stručni studij kojim su stekle 240 ECTS bodova, odnosno visoku stručnu spremu prema ranijim propisima. Također se dopunjuje i odredba po kojoj i te osobe mogu biti imenovane za ravnatelje školskih ustanova.

Predlaže se i dopuna odredbe o prestanku ugovora o radu, kojom je propisano kako radniku školske ustanove ugovor o radu prestaje sukladno općim propisima o radu. Naime, općim propisom o radu kao jedan od načina prestanka ugovora o radu propisan je i način prestanka ugovora o radu kada radnik navršši šezdeset pet godina života i petnaest godina mirovinskog staža, osim ako se poslodavac i radnik drukčije ne dogovore. Ovim se Zakonom predlaže izuzetak od navedene odredbe Zakona o radu te se propisuje da iznimno od općeg propisa o radu, radniku školske ustanove ugovor o radu prestaje s navršenih šezdeset pet godina života i petnaest godina mirovinskog staža, a odgojno-obrazovnim radnicima da ugovor o radu prestaje na kraju školske godine u kojoj su navršili šezdeset pet godina života i petnaest godina mirovinskog staža. Ovom se dopunom omogućava novo zapošljavanje mladih osoba u obrazovnom sustavu, a propisivanjem da odgojno-obrazovnim radnicima s navršenih šezdeset pet godina života i petnaest godina mirovinskog staža ugovor o radu prestaje krajem školske godine u kojoj su ispunili navedene uvjete, omogućava se kontinuitet odgojno-obrazovnog procesa.

S obzirom da je odredbama članka 2. stavcima 3. i 4. Zakona o radu (Narodne novine 147/09) propisano da se na osobe koje su kao član uprave, izvršni direktor ili u drugom svojstvu prema posebnom propisu, pojedinačno i samostalno ili zajedno i skupno, ovlaštene voditi poslove poslodavca, a koje kao radnici u radnom odnosu obavljaju određene poslove za poslodavca, ne primjenjuju odredbe Zakona o radu o prestanku ugovora o radu, predloženim Zakonom bilo je potrebno urediti i pitanje prestanka ugovora o radu ravnatelja. Stoga se predloženim Zakonom kao posebnim propisom, reguliraju načini, postupak i prava u vezi sa prestankom ugovora o radu, prije svega prava ravnatelja na otkazni rok prilikom prestanka ugovora o radu koja će se primjenjivati na ravnatelje koji će biti imenovani na te dužnosti, kao i prava ravnatelja koji već obavljaju tu dužnost prilikom prestanka ugovora o radu. Predloženim Zakonom uređuje se i vrsta radnog odnosa ravnatelja kao i razdoblje za koje se ugovor o radu sklapa.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku, nalazi se u odredbi članka 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora, a to su osobito opravdani državni razlozi. Naime, donošenje ovoga Zakona predviđeno je Planom provedbenih aktivnosti Programa gospodarskog oporavka.

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O ODGOJU I OBRAZOVANJU U OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Članak 1.

U Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 87/08. i 86/09.), u članku 5. stavku 1. iza riječi: „utvrđuju se“ dodaju se riječi: „veličine matičnih i područnih škola te“.

Članak 2.

U članku 43. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Posebnu pomoć škole su dužne pružati djeci državljana Republike Hrvatske koji se vraćaju iz inozemstva i započinju, odnosno nastavljaju obrazovanje, kao i drugoj djeci koja imaju pravo na školovanje u Republici Hrvatskoj, a ne znaju ili nedostatno poznaju hrvatski jezik.“

Članak 3.

U članku 84., stavku 2., iza riječi: „ukor“ i zarez brišu se riječi: „odgojno-obrazovni tretman produženog stručnog postupka“, a iza riječi: „opomena pred isključenje“ dodaje se zarez i riječi: „odgojno-obrazovni tretman produženog stručnog postupka“.

Stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Pedagošku mjeru opomene izriče razrednik, ukora razredno vijeće, strogog ukora učiteljsko vijeće, opomene pred isključenje i odgojno-obrazovnog tretmana produženog stručnog postupka učiteljsko, odnosno nastavničko vijeće, preseljenja u drugu školu učiteljsko vijeće, a isključenja iz škole ravnatelj.“

Članak 4.

U članku 104. stavku 8. iza riječi: „ministar“ brišu se riječi: „u skladu s količinom neposrednog odgojno-obrazovnog rada ugovorenog kolektivnim ugovorom.“.

Članak 5.

U članku 105. stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Poslove učitelja razredne nastave može obavljati osoba koja je završila integrirani preddiplomski i diplomski studij za učitelje ili diplomski sveučilišni studij za učitelje ili stručni četverogodišnji studij za učitelje kojim se stječe 240 ECTS bodova ili četverogodišnji dodiplomski stručni studij kojim je stečena visoka stručna sprema u skladu s ranijim propisima“.

U stavku 6. iza riječi: „koja je završila diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste“, dodaju se riječi: „ili diplomski specijalistički stručni studij odgovarajuće vrste“.

U stavku 7. iza riječi: „koja je završila diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste“, dodaju se riječi: „ili diplomski specijalistički stručni studij odgovarajuće vrste“.

Članak 6.

U članku 112. dodaju se novi stavci 2. i 3.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka radniku školske ustanove ugovor o radu prestaje s navršenih 65 godina života i 15 godina mirovinskog staža

(3) Iznimno od stavka 1. ovog članka, radnicima školske ustanove iz članka 100. Zakona, ugovor o radu prestaje istekom školske godine u kojoj su navršili 65 godina života i 15 godina mirovinskog staža.

Članak 7.

U članku 126. podstavku 1. briše se zarez i dodaju se riječi: „ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij za učitelje ili stručni četverogodišnji studij za učitelje kojim se stječe 240 ECTS bodova ili diplomski specijalistički stručni studij ili četverogodišnji dodiplomski stručni studij kojim je stečena visoka stručna sprema u skladu s ranijim propisima,“.

Članak 8.

U članku 128. stavku 1. riječi: „ugovor o pravima i dužnostima“ zamjenjuju se riječima: „ugovor o radu“.

Članak 9.

Iza članka 130. dodaju se članci 130.a, 130.b i 130.c koji glase:

„Članak 130.a

Ravnatelju školske ustanove ugovor o radu prestaje:

- 1) smrću ravnatelja školske ustanove,
- 2) istekom vremena na koje je sklopljen ugovor o radu na određeno vrijeme,
- 3) na kraju školske godine u kojoj ravnatelj školske ustanove navrši šezdeset pet godina života i petnaest godina mirovinskog staža,
- 4) sporazumom ravnatelja i školske ustanove,
- 5) dostavom pravomoćnog rješenja o priznanju prava na invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad;
- 6) otkazom školske ustanove.

Članak 130.b

- (1) Sporazum o prestanku ugovora o radu mora biti zaključen u pisanom obliku.
- (2) Ako se ravnatelj razrješuje iz razloga navedenih u članku 44. stavku 2. točki 1. Zakona o ustanovama školska ustanova će s ravnateljem zaključiti sporazum o prestanku ugovora o radu.

Članak 130.c

- (1) Ako se ravnatelj razrješuje iz razloga navedenih u članku 44. stavku 2. točkama 3. i 4. Zakona o ustanovama školska ustanova će ravnatelju školske ustanove otkazati ugovor o radu.
- (2) Ravnatelju školske ustanove kojem školska ustanova otkaže ugovor o radu pripada otkazni rok u trajanju od mjesec dana.
- (3) Otkaz mora imati pisani oblik.
- (4) Otkaz mora biti dostavljen drugoj strani.

(5) Protiv otkaza ugovora o radu ravnatelj ima pravo tužbom tražiti sudsku zaštitu prava samo ako je tužbom zatražio sudsku zaštitu prava protiv odluke o razrješenju prema Zakona o ustanovama.

(6) Tužba iz stavka 5. ovoga članka podnosi se nadležnom sudu u roku od trideset dana od dana primitka odluke o otkazu.“

Članak 10.

U članku 159. stavku 1., 2. i 4. riječ: „i“ ispred brojke i brojka „128.“ brišu se.

Članak 11.

U članku 167. riječ: „i“ ispred brojke i brojka „128.“ brišu se.

Članak 12.

(1) Osoba imenovana za ravnatelja školske ustanove sukladno odredbama Zakona o osnovnom školstvu (Narodne novine, broj 59/90., 26/93., 27/93., 29/94., 7/96., 59/01., 114/01. i 76/05.), Zakona o srednjem školstvu (Narodne novine, broj 19/92., 26/93., 27/93., 50/95., 59/01., 114/01. i 81/05.) i Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 87/08. i 86/09.) koja se na dan stupanja na snagu ovog Zakona zatekne na dužnosti ravnatelja, nastavit će obnašati tu dužnost do isteka mandata, a najkasnije do stupanja na snagu odredbi članka 126. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi.

(2) Osobi iz stavka 1. ovog članka istekom mandata odnosno stupanjem na snagu odredbi članka 126. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, prestaje ugovor o radu protekom roka od četiri mjeseca od dana isteka mandata odnosno stupanja na snagu odredbi članka 126. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi.

(3) Osobi iz stavka 1. ovog članka osim prava iz stavka 2. ovog članka ne pripada niti jedno drugo pravo osnovom prestanka ugovora o radu temeljem ovog zakona, drugog propisa ili kolektivnog ugovora.

Članak 13.

Školske ustanove dužne su uskladiti odredbe Statuta i drugih općih akata s odredbama ovoga zakona u roku od 90 dana od dana njegovog stupanja. Do usklađenja primjenjivati će se važeći opći akti škole, osim odredaba koje su u suprotnosti s ovim Zakonom.

Članak 14.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona stupa na snagu i odredba članka 128. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 87/08. i 86/09.).

Članak 15.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u Narodnim novinama, osim članka 7. koji stupa na snagu danom stupanja na snagu odredbe članka 126. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 87/08. i 86/09.).

OBRAZLOŽENJE

Člankom 1. dopunjuje se članak 5. stavak 1. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, na način da se propisuje kako se državnim pedagoškim standardima, osim materijalnih, kadrovskih, zdravstvenih, tehničkih i drugih uvjeta, utvrđuju i veličine matičnih i područnih škola.

Člankom 2. mijenja se članak 43. stavak 1. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, na način da se njime propisuje kako su posebnu pomoć škole dužne pružati djeci državljana Republike Hrvatske koji se vraćaju iz inozemstva i započinju, odnosno nastavljaju obrazovanje, kao i drugoj djeci koja imaju pravo na školovanje u Republici Hrvatskoj, a nedostavno poznaju hrvatski jezik. Dakle, ovom se odredbom propisuje dužnost pružanja posebne pomoći, ne samo djeci državljana Republike Hrvatske koji se vraćaju iz inozemstva i započinju, odnosno nastavljaju obrazovanje u Republici Hrvatskoj, a ne znaju ili nedostavno poznaju hrvatski jezik djeci, nego i drugoj djeci koja imaju pravo na školovanje u Republici Hrvatskoj, a nedostavno poznaju hrvatski jezik.

Člankom 3. mijenja se redosljed izricanja pedagoških mjera u srednjoškolskim ustanovama propisan člankom 84. stavkom 2. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi tako da se pedagoška mjera odgojno-obrazovni tretman produženog stručnog izriče prije pedagoške mjere isključenja iz srednje škole. Isti članak propisuje i izmjenu članka 84. stavka 5. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, tako da se njime propisuje da pedagošku mjeru opomene izriče razrednik, ukora razredno vijeće, strogog ukora učiteljsko vijeće, opomene pred isključenje i odgojno-obrazovnog tretmana produženog stručnog postupka učiteljsko, odnosno nastavničko vijeće, preseljenja u drugu školu učiteljsko vijeće, a isključenja iz škole ravnatelj.

Članak 4. propisuje izmjenu članka 104. stavka 8. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi na način da se njime propisuje kako tjedne radne obveze učitelja i stručnih suradnika propisuje ministar, a briše se dio odredbe prema kojoj te obveze ministar propisuje u skladu s količinom neposrednog odgojno-obrazovnog rada ugovorenog kolektivnim ugovorom.

Člankom 5. dopunjuje se članak 105. stavak 5., 6. i 7. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi na način da se njime propisuje da poslove učitelja i nastavnika mogu obavljati i osobe koje su završile četverogodišnji stručni studij kojim su stekle 240 ECTS bodova, odnosno visoku stručnu spremu prema ranijim propisima.

Člankom 6. dopunjuje se članak 112. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi stavcima 2. i 3. kojima se propisuje kako iznimno od stavka 1. radniku školske ustanove ugovor o radu prestaje s navršениh 65 godina života i 15 godina mirovinskog staža, te kako iznimno od stavka 1., odgojno obrazovnim radnicima, ugovor o radu prestaje istekom školske godine u kojoj su navršili 65 godina života i 15 godina mirovinskog staža.

Člankom 7. dopunjuje se članak 126. podstavak 1. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, na način da se njime propisuje kako za ravnatelja može biti imenovana osoba koja ima završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij za učitelje ili stručni četverogodišnji studij za učitelje kojim se stječe 240 ECTS bodova ili diplomski specijalistički stručni studij ili četverogodišnji

dodiplomski stručni studij kojim je stečena visoka stručna sprema u skladu s ranijim propisima.

Člankom 8. mijenja se članak 128. stavak 1. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi na način da se njime propisuje da ravnatelj školske ustanove, umjesto dosadašnjeg ugovora o pravima i dužnostima, sa školskim odborom sklapa ugovor o radu.

Člankom 9. dopunjuje se Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi člancima 130.a, 130.b i 130.c. Člankom 130.a propisuje se da ravnatelju školske ustanove ugovor o radu prestaje smrću, istekom vremena na koje je sklopljen ugovor o radu na određeno vrijeme, na kraju školske godine u kojoj ravnatelj školske ustanove navrší šezdeset pet godina života i petnaest godina mirovinskog staža, sporazumom ravnatelja i školske ustanove, dostavom pravomoćnog rješenja o priznanju prava na invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad odnosno otkazom školske ustanove. Članak 130.b određuje da sporazum o prestanku ugovora o radu mora biti zaključen u pisanom obliku te da će školska ustanova zaključiti sporazum o prestanku ugovora o radu s ravnateljem koji se razrješuje iz razloga navedenih u članku 44. stavku 2. točki 1. Zakona o ustanovama. Člankom 130.c propisuje se da će školska ustanova otkazati ugovor o radu ravnatelju kojeg razrješuje iz razloga navedenih u članku 44. stavku 2. točkama 3. i 4. Zakona o ustanovama. Istim člankom propisuje se da ravnatelju školske ustanove kojem školska ustanova otkáže ugovor o radu pripada otkazni rok u trajanju od mjesec dana, da otkaz mora imati pisani oblik i da mora biti dostavljen drugoj strani. Protiv otkaza ugovora o radu ravnatelj ima pravo tužbom tražiti sudsku zaštitu prava samo ako je tužbom zatražio sudsku zaštitu prava protiv odluke o razrješenju prema Zakona o ustanovama, a tužba se podnosi nadležnom sudu u roku od trideset dana od dana primitka odluke o otkazu.

Člankom 10. propisuje se brisanje brojke „128.“ kojom se označava odredba članka 128. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, u članku 159. stavku 1., 2. i 4. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi. Navedena izmjena je potrebna radi usklađivanja s ostalim odredbama Zakona.

Članak 11. propisuje brisanje brojke „128.“ (koja označava odredbu članka 128. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi) u članku 167. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi. Navedena izmjena omogućava da se člankom 15. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi propiše da danom stupanja na snagu ovog Zakona stupa na snagu i odredba članka 128. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 87/08. i 86/09.).

Člankom 12. stavkom 1. propisuje se da će osoba imenovana za ravnatelja školske ustanove sukladno odredbama Zakona o osnovnom školstvu (Narodne novine, broj 59/90., 26/93., 27/93., 29/94., 7/96., 59/01., 114/01. i 76/05.), Zakona o srednjem školstvu (Narodne novine, broj 19/92., 26/93., 27/93., 50/95., 59/01., 114/01. i 81/05.) i Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 87/08. i 86/09.) koja se na dan stupanja na snagu ovog Zakona zatekne na dužnosti ravnatelja, nastaviti obnašati tu dužnost do isteka mandata, a najkasnije do stupanja na snagu odredbi članka 126. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi. Stavkom 2. istoga članka propisuje se da navedenim osobama istekom mandata odnosno stupanjem na snagu odredbi članka 126. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, prestaje ugovor o radu protekom roka od četiri mjeseca od dana isteka mandata odnosno stupanja na snagu odredbi članka 126. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi. Stavkom 3. istoga članka propisuje se da navedenim osobama osim prava iz stavka 2. ovog članka ne pripada niti jedno drugo pravo

osnovom prestanka ugovora o radu temeljem ovog zakona, drugog propisa ili kolektivnog ugovora.

Člankom 13. propisuje se da su školske ustanove dužne uskladiti odredbe Statuta i drugih općih akata s odredbama ovoga zakona u roku od 90 dana od dana njegovog stupanja. Do usklađenja primjenjivati će se važeći opći akti škole, osim odredaba koje su u suprotnosti s ovim Zakonom.

Člankom 14. propisuje se da danom stupanja na snagu ovog Zakona stupa na snagu i odredba članka 128. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 87/08. i 86/09.). Naime, odredbom članka 167. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi propisano je da odredba članka 128. Zakona stupa na snagu 1. siječnja 2012. godine. Stoga se člankom 15. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi propisuje se da odredba članka 128. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u svom izmijenjenom obliku stupa na snagu danom stupanja na snagu ovoga Zakona, a ne 1. siječnja 2012. godine.

Članak 15. propisuje da ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u Narodnim novinama, osim članka 7. koji stupa na snagu danom stupanja na snagu odredbe članka 126. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 87/08. i 86/09.).

V. TEKST ODREDBI ZAKONA O ODGOJU I OBRAZOVANJU U OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJAVAJU

Članak 5.

(1) Državnim pedagoškim standardima utvrđuju se materijalni, kadrovski, zdravstveni, tehnički, informatički i drugi uvjeti za optimalno ostvarivanje nacionalnog kurikulumu i nastavnih planova i programa, radi osiguravanja jednakih uvjeta poučavanja i učenja te cjelovitog razvoja obrazovnog sustava u Republici Hrvatskoj.

(2) Državne pedagoške standarde na prijedlog Vlade Republike Hrvatske donosi Hrvatski sabor.

Članak 43.

(1) Posebnu pomoć škole su dužne pružiti djeci državljana Republike Hrvatske koji se vraćaju iz inozemstva i započinju, odnosno nastavljaju obrazovanje u Republici Hrvatskoj, a nedostatno poznaju hrvatski jezik.

(2) Posebnu pomoć škole su dužne pružiti i djeci za koju je obrazovanje prema ovom Zakonu obvezno i koja imaju boravak na području Republike Hrvatske, a članovi su obitelji radnika koji je državljanin države članice Europske unije te obavlja ili je obavljao samostalnu djelatnost, odnosno koji je zaposlen ili je bio zaposlen na području Republike Hrvatske.

(3) Radi učinkovite integracije učenika iz stavka 1. i 2. ovog članka, škola organizira individualne i skupne oblike neposrednog odgojno-obrazovnog rada kojima se tim učenicima omogućuje učinkovito svladavanje hrvatskog jezika i nadoknađuje nedovoljno znanje u pojedinim nastavnim predmetima.

(4) Neposredni odgojno-obrazovni rad iz stavka 3. ovog članka provodi se u pripremljenoj i dopunskoj nastavi.

(5) Pripremljena nastava namijenjena je učenicima nedostatnog znanja hrvatskog jezika i podrazumijeva intenzivno učenje hrvatskog jezika tijekom najviše jedne nastavne godine.

(6) Pripremljena nastava provodi se prema posebnom programu i organizira u školi koju utvrđuje ured državne uprave, odnosno Gradski ured.

(7) Tijekom pohađanja pripremljene nastave učenik može u manjem opsegu pohađati sate redovite nastave u školi u kojoj je upisan i to onih nastavnih predmeta kod kojih slabije znanje hrvatskog jezika ne predstavlja znatniju zapreku za praćenje nastave.

(8) Dopunska nastava organizira se iz nastavnih predmeta za koje postoji potreba, a učenik je pohađa uz redovito pohađanje nastave.

(9) Količinu pripremljene i dopunske nastave planiraju škole sukladno stvarnim potrebama, uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

(10) Programe i način provedbe neposrednog odgojno-obrazovnog rada iz stavka 4. ovog članka, kao i mjere za osposobljavanje učitelja i nastavnika koji provode neposredni odgojno-obrazovni rad iz stavka 4. ovog članka, propisuje ministar.

Članak 84.

(1) Pedagoške mjere zbog povreda dužnosti, neispunjavanja obveza i nasilničkog ponašanja u osnovnoj školi su opomena, ukor, strogi ukor, odgojno-obrazovni tretman produženog stručnog postupka i preseljenje u drugu školu.

(2) Pedagoške mjere zbog povreda dužnosti, neispunjavanja obveza i nasilničkog ponašanja u srednjoj školi su opomena, ukor, odgojno-obrazovni tretman produženog stručnog postupka, opomena pred isključenje i isključenje iz srednje škole.

(3) Pedagoške mjere zbog povreda dužnosti i neispunjavanja obveza iz stavka 1. i 2. ovog članka izriču se za tekuću nastavnu godinu, osim mjere preseljenja u drugu školu koja se izriče ili za tekuću školsku godinu ili za trajanja osnovnog obrazovanja.

(4) Učenik koji je isključen ima pravo polagati razredni ispit.

(5) Pedagošku mjeru opomene izriče razrednik, ukora razredno vijeće, strogog ukora, opomene pred isključenje i odgojno-obrazovnog tretmana produženog stručnog postupka učiteljsko, odnosno nastavničko vijeće, a preseljenja u drugu školu, odnosno isključenja iz škole ravnatelj.

(6) Do okončanja postupka izricanja mjere isključenja iz srednje škole ravnatelj može trenutačno udaljiti učenika iz odgojno-obrazovnog procesa.

Članak 104.

(1) Ukupne tjedne obveze učitelja, nastavnika, odgajatelja i stručnih suradnika u školskim ustanovama utvrđuju se u 40-satnom radnom tjednu godišnjim planom i programom rada u skladu s nacionalnim kurikulumom, nastavnim planom i programom i školskim kurikulumom, o čemu se učitelju, nastavniku, odgajatelju i stručnom suradniku izdaje rješenje o tjednom i godišnjem zaduženju na poslovima neposrednog nastavnog rada i ostalim poslovima koji proizlaze iz neposrednog nastavnog i odgojno-obrazovnog rada i iz izvršenja aktivnosti i poslova iz nastavnog plana i programa i školskog kurikuluma.

(2) Tjedna norma neposrednog rada učitelja razredne nastave s učenicima iznosi broj sati propisan nastavnim planom za razrednu nastavu.

(3) Tjedna norma neposrednog rada učitelja predmetne nastave, uključujući 2 sata odgojno-obrazovnog rada razrednika, iznosi od 22 do 24 sata.

(4) Tjedna norma neposrednog odgojno-obrazovnog rada stručnog suradnika i učitelja koji radi u produženom boravku je 25 sati.

(5) Tjednu normu neposrednog nastavnog i odgojno-obrazovnog rada učitelja u umjetničkim školama i ostalih poslova i aktivnosti koje proizlaze iz nastavnog plana i programa i školskog kurikuluma umjetničkih škola, propisuje ministar.

(6) Tjedna norma neposrednog nastavnog rada nastavnika, osim odgajatelja, uključujući 2 sata rada razrednika, za teorijsku nastavu iznosi 20 do 22 sata, za praktičnu nastavu i izvođenje obrazovnih programa u odgojnim skupinama 28 sati i za rad suradnika u nastavi s učenicima 32 do 36 sati.

(7) Normu za pojedini nastavni predmet u srednjoškolskim ustanovama te ostale poslove koji proizlaze iz naravi i opsega odgojno-obrazovnog rada propisuje ministar.

(8) Tjedne radne obveze učitelja i stručnih suradnika u osnovnoj školi propisuje ministar u skladu s količinom neposrednog odgojno-obrazovnog rada ugovorenog kolektivnim ugovorom.

Članak 105.

(1) Uz opći uvjet za zasnivanje radnog odnosa, sukladno općim propisima o radu, osoba koja zasniva radni odnos u školskoj ustanovi mora ispunjavati i posebne uvjete za zasnivanje radnog odnosa.

(2) Posebni uvjeti za zasnivanje radnog odnosa u školskoj ustanovi za osobe koje sudjeluju u odgojno-obrazovnom radu s učenicima jesu poznavanje hrvatskog jezika i latiničnog pisma u mjeri koja omogućava izvođenje odgojno-obrazovnog rada, odgovarajuću vrstu i razinu obrazovanja kojom su osobe stručno osposobljene za obavljanje odgojno-obrazovnog rada.

(3) Poseban uvjet za zasnivanje radnog odnosa u školskoj ustanovi u kojoj se nastava izvodi na stranom jeziku za osobe koje sudjeluju u odgojno-obrazovnom radu s učenicima jesu i poznavanje stranog jezika na kojem se nastava izvodi u mjeri koja omogućava izvođenje nastave.

(4) Dodatne posebne uvjete za zasnivanje radnog odnosa u školskoj ustanovi u kojoj se nastava izvodi prema alternativnom nastavnom programu može propisati škola ako su u svezi s alternativnim nastavnim programom prema kojem se nastava izvodi.

(5) Poslove učitelja razredne nastave može obavljati osoba koja je završila integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij za učitelje ili diplomski sveučilišni studij za učitelje.

(6) Poslove učitelja predmetne nastave u osnovnoj školi može obavljati osoba koja je završila diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste odnosno preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij na kojem se stječe najmanje 180 ECTS bodova i ima potrebno pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičko obrazovanje kojim se stječe 60 ECTS bodova (u daljnjem tekstu: pedagoške kompetencije) ako se na natječaj ne javi osoba koja je završila diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste.

(7) Poslove nastavnika predmetne nastave u srednjoj školi može obavljati osoba koja je završila diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste i ima potrebne pedagoške kompetencije.

(8) Poslove strukovnog učitelja u srednjoj školi može obavljati osoba koja je završila preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij odgovarajuće vrste i ima pedagoške kompetencije.

(9) Poslove suradnika u nastavi može obavljati osoba koja ima odgovarajuću srednju stručnu spremu i ima pedagoške kompetencije.

(10) Poslove učitelja stručnih predmeta u osnovnom i srednjem glazbenom i plesnom školovanju kao i poslove strukovnog učitelja u srednjoj školi, može obavljati i osoba koja ima nižu razinu obrazovanja od razine propisane stavkom 6., 7. i 8. ovog članka ako ima najvišu razinu obrazovanja odgovarajuće vrste koja se može steći u tom području i ima pedagoške kompetencije.

(11) Nastavu vjeronauka u osnovnoj i srednjoj školi može izvoditi osoba koja ima razinu obrazovanja utvrđenu posebnim ugovorima.

(12) Poslove stručnog suradnika može obavljati osoba koja je završila diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste i ima pedagoške kompetencije.

(13) Poslove odgajatelja može obavljati osoba koja je završila diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste i ima pedagoške kompetencije.

(14) Iznimno, kad postoji potreba, ministar može, na zahtjev ravnatelja škole, rješenjem odobriti izvođenje nastave iz određenog nastavnog predmeta osobi s odgovarajućom razinom obrazovanja neodgovarajuće vrste, ako je ona završila obrazovanje iz tog nastavnog predmeta na nižoj studijskoj razini od propisane razine obrazovanja ili ako je ispunila studijske obveze u najmanje četiri semestra iz tog nastavnog predmeta na visokom učilištu (o čemu se uz zahtjev prilaže i potvrda visokog učilišta) i to isključivo za rad u školi koja najmanje tri godine nije uspjela na tim poslovima zaposliti osobu koja ima propisanu razinu i vrstu obrazovanja.

(15) Ako se na natječaj ne javi osoba koja ispunjava uvjete iz ovog članka, radni odnos se može zasnovati s osobom koja ima odgovarajuću razinu i vrstu obrazovanja, a nema potrebne pedagoške kompetencije uz uvjet stjecanja tih kompetencija.

(16) Odgovarajuću vrstu obrazovanja učitelja, nastavnika i stručnih suradnika propisuje ministar.

(17) Poslove tajnika može obavljati osoba koja ima završen sveučilišni diplomski studij pravne, odnosno stručni studij upravne struke.

Članak 112.

Radniku školske ustanove ugovor o radu prestaje sukladno općim propisima o radu.

Članak 126.

Za ravnatelja može biti imenovana osoba koja:

- ima završen sveučilišni diplomski studij,
- ispunjava uvjete za učitelja, nastavnika ili stručnog suradnika u školskoj ustanovi u kojoj se natječe za ravnatelja,
- ima najmanje 8 godina staža osiguranja u školskim ili drugim ustanovama u sustavu obrazovanja ili u tijelima državne uprave nadležnim za obrazovanje, od čega najmanje 5 godina na odgojno-obrazovnim poslovima u školskim ustanovama,
- ima licenciju za rad ravnatelja.

Članak 128.

(1) Osoba imenovana za ravnatelja u školskoj ustanovi sklapa sa školskim odborom ugovor o pravima i dužnostima na rok od pet godina u punom radnom vremenu.

(2) Ako osoba imenovana za ravnatelja ima ugovor o radu na neodređeno vrijeme za poslove učitelja, nastavnika, odnosno stručnog suradnika u školskoj ustanovi na njegov će zahtjev ugovor o radu mirovati do prestanka mandata, a najdulje za vrijeme trajanja dvaju uzastopnih mandata.

(3) Osoba iz stavka 2. ovog članka ima se pravo vratiti na rad u školsku ustanovu u kojoj je prethodno radila, ako se na te poslove vrati u roku od trideset dana od dana prestanka obavljanja ravnateljskih poslova, u protivnom joj prestaje radni odnos.

(4) Ako je za stjecanje određenih prava važno prethodno trajanje radnog odnosa s istim poslodavcem, osobi iz stavka 2. ovog članka, nakon povratka na rad, razdoblje mirovanja ugovora o radu ubraja se u neprekinuto trajanje radnog odnosa.

(5) Osobu imenovanu za ravnatelja do povratka na poslove za koje joj ugovor o radu miruje zamjenjuje osoba u radnom odnosu koji se zasniva na određeno vrijeme.

Članak 159.

(1) Osoba imenovana za ravnatelja školske ustanove sukladno odredbama Zakona o osnovnom školstvu (»Narodne novine«, br. 59/90., 26/93., 27/93., 29/94., 7/96., 59/01., 114/01. i 76/05.) i Zakona o srednjem školstvu (»Narodne novine«, br. 19/92., 26/93., 27/93., 50/95., 59/01., 114/01. i 81/05.) koja se na dan stupanja na snagu ovog Zakona zatekne na dužnosti ravnatelja, nastaviti će obnašati tu dužnost do isteka mandata, a najkasnije do stupanja na snagu odredbi članka 126. i 128. ovog Zakona.

(2) Osobi koja je nakon stupanja na snagu ovog Zakona imenovana za ravnatelja školske ustanove, a koja se na dan stupanja na snagu odredbi članka 126. i 128. ovog Zakona zatekne na dužnosti ravnatelja, mandat ravnatelja prestaje danom stupanja na snagu odredbi članka 126. i 128. ovog Zakona.

(3) Osobama iz stavka 1. i 2. ovog članka, prestankom mandata prestaje i ugovor o radu ravnatelja.

(4) Od 1. siječnja 2012. do 1. veljače 2012. školski odbori su dužni započeti natječajne postupke za imenovanje ravnatelja u skladu s odredbama članka 126. i 128. ovog Zakona.

(5) Do završetka natječajnih postupaka za imenovanje ravnatelja, poslove ravnatelja obavljat će vršitelj dužnosti.

Članak 167.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim odredaba članka 43. stavka 2., članka 44., članka 45. stavka 1. i članka 142. stavka 1. točke 11., 12. i 13. ovog Zakona koje stupaju na snagu na dan prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju te odredaba članka 126. i 128. ovog Zakona koje stupaju na snagu 1. siječnja 2012.

